

Eduard Heger,
Predseda vlády SR
Úrad vlády Slovenskej republiky
Nám. slobody 1,
81370 Bratislava

Vážený pán premiér.

týmto otvoreným listom Vás vyzývame na rázne odmietnutie výziev obsiahnutých vo [Vyjadrení psychiatrov, psychológov a iných odborníkov k transsexualizmu](#) (ďalej len Vyjadrenie) a všetkých ďalších výziev na obmedzovanie, resp. porušovanie ľudských práv transrodových a nebinárnych ľudí. Zároveň Vás žiadame, aby ste ministromi zdravotníctva poskytli potrebnú podporu pri rýchlom obnovení platnosti *Odborného usmernenia Ministra zdravotníctva SR na zjednotenie postupov poskytovania zdravotnej starostlivosti ku zmene pohlavia pred vydaním lekárskeho posudku o zmene pohlavia osoby administratívne evidovaného v matrike* (ďalej len Odborné usmernenie) a pri prijatí *Štandardného postupu pre diagnostiku a komplexný manažment zdravotnej starostlivosti o dospelú osobu s transsexualizmom* (ďalej len Štandardný postup). Fakt, že platnosť Odborného usmernenia nebola od mája obnovená, spôsobuje transrodovým ľuďom na Slovensku praktické aj osobné problémy a na životy mnohých z nich má často katastrofálny vplyv.

Odborné usmernenie aj Štandardný postup vypracovala odborná verejnosť a bez ohľadu na [nedostatky Odborného usmernenia](#), na ktoré sme upozornili v máji tohto roka, sme jeho prijatie považovali za dôležitý krok smerom k ochrane ľudských práv transrodových ľudí, pretože **formalizuje medicínske postupy a vytvára doteraz absentujúci právny rámec pre poskytovanie zdravotnej starostlivosti v rámci medicínskej tranzície**, ktorá je zo zákona predpokladom právnej tranzície.

Transrodoví ľudia na Slovensku dlhodobo čelia diskriminácii a neustálym útokom na ich práva i fyzickým útokom, ktoré ohrozujú ich zdravie a život. S urážkami a spochybňovaním ich práv a rodovej identity sa stretávajú často v každodennom živote, ale zaznievajú aj z úst politikov a političiek, verejne známych osôb a niektorých médií. Dnes sa k týmto útokom, žiaľ, pridáva aj časť lekárskej a zdravotníckej obce, ktorá by mala všetkým ľuďom, bez ohľadu na rodovú identitu, poskytovať nezaujatú a vedecky podloženú zdravotnú starostlivosť.

Vyzývame Vás na prijatie rozhodnutí založených na odbornosti

V kontexte udalostí uplynulých mesiacov, ktoré negatívne ovplyvňujú životy transrodových ľudí na Slovensku, považujeme v Amnesty International Slovensko požiadavku signatárstva Vyjadrenia na neprijatie moderných medicínskych štandardov za mimoriadne nebezpečnú, s možnými ničivými dôsledkami pre ľudské práva transrodových ľudí na Slovensku.

Zároveň považujeme za neprofesionálne a neprijateľné, že signatári a signatárky Vyjadrenia vo svojej argumentácii hrubo zavádzajú a svoje požiadavky opierajú o nesprávne interpretované dáta a štúdie z pochybných zdrojov. Požiadavky Vyjadrenia by v prípade implementácie predstavovali zásadný odklon od moderných a všeobecne uznávaných medicínskych postupov, ale v neposlednom rade aj porušenie ľudskoprávných záväzkov Slovenskej republiky.

Okrem vyššie uvedených skutočností považujeme za alarmujúce, že signatárstvo Vyjadrenia prakticky volá po zrušení medicínskych tranzícií a zavedení tzv. konverzných terapií, ktoré si kladú za cieľ „vyliečiť“ transrodových a nebinárnych ľudí, teda zmeniť ich na cisrodových. Hnutie podporujúce „konverzné terapie“ prináša pseudovedecké tvrdenia, ktoré LGBTI+ ľuďom hovoria,

že dokážu zmeniť svoju sexuálnu orientáciu alebo rodovú identitu. OSN klasifikovala „konverznú terapiu“ ako formu mučenia a podľa organizácie Human Rights Campaign ľudia, ktorí prežili „konverznú terapiu“, často trpia depresiami, úzkosťou, samovražednými myšlienkami či závislosťami.

Ľudskoprávne pochybenia vo Vyjadrení sme zhrnuli v [tomto dokumente](#) a analýzu odborných pochybení Vyjadrenia nájdete na [tomto odkaze](#).

V kontexte vyššie uvedených skutočností Vás preto vyzývame, aby ste podnikli všetky potrebné kroky, ktoré Ministerstvu zdravotníctva SR umožnia okamžité obnovenie platnosti *Odborného usmernenia Ministra zdravotníctva SR na zjednotenie postupov poskytovania zdravotnej starostlivosti ku zmene pohlavia pred vydaním lekárskeho posudku o zmene pohlavia osoby administratívne evidovaného v matrike a zároveň rýchle prijatie Štandardného postupu pre diagnostiku a komplexný manažment zdravotnej starostlivosti o dospelú osobu s transsexualizmom*.

Zároveň Vás vyzývame, aby štátne orgány SR zrušili všetky zákony, ktoré diskriminujú transrodové, nebinárne a intersex osoby, a zabezpečili im právo na súkromie, prístup k zdravotnej starostlivosti a ochranu pred diskrimináciou v oblasti hospodárskych, sociálnych a kultúrnych práv.

[Parlamentné zhromaždenie Rady Európy vo svojej rezolúcii](#) vyzvalo členské štáty vrátane Slovenska, aby „vo vnútroštátnych právnych predpisoch o nediskriminácii výslovne zakázali diskrimináciu na základe rodovej identity a implementovali medzinárodné normy v oblasti ľudských práv vrátane judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva v tejto oblasti“.

Pokiaľ ide o právne uznanie pohlavia, [Parlamentné zhromaždenie RE](#) zároveň nariadilo, aby členské štáty zaviedli rýchle, transparentné a dostupné postupy na úradnú zmenu rodu a mena, založené na sebaurčení transrodových osôb vrátane zmien v rodných listoch a osobných dokladoch a dokumentoch.

Povinnosťou Slovenskej republiky je ochrana ľudských práv všetkých ľudí. Vláda SR, ktorú vediete, má zodpovednosť, ale aj širokú škálu právomocí a kapacít na to, aby prijímala zákony a implementovala prax, ktorá odstráni nerovnosť, diskrimináciu a porušovanie ľudských práv na Slovensku. V prípade ľudských práv transrodových ľudí sú obnovenie platnosti Odborného usmernenia a prijatie Štandardného postupu nevyhnutnými krokmi k napĺňaniu tejto zodpovednosti.